

KAPITOLA XIX.

KRUTÁ BOLEST ZUBŮ POMINULA DOTYKEM TŘÍSKY ODLOMENÉ Z POSVÁTNÉ SOCHY PANNY

S taří filosofové se zabývali mnohými složitými otázkami, z nichž zvláště těžko bylo odpovědět, v čem spočívá největší dobro a blaženost člověka. Někteří říkali, že v rozkoši, jiní ve ctnosti a další ve štěstí. Dnes však mnozí pod tíhou nemocí a chorob hovoří nikoli o blaženosti, nýbrž o bídě, nikoli o rozkoši, nýbrž o bolesti a o jejím pravém smyslu. Slyšel jsem, že podle některých je bolest zubů nejhorší ze všech a často vede až k šílenství, překonává snášenlivost i těch nejtrpělivějších lidí. A toto velké utrpení uzdravila Tuřanská Madona nepatrným prostředkem. Jana z rodiny hrabat Magni, vznešená dáma, byla stížena tak krutou bolestí zubů (jak dosvědčují ti, kdo o tom slyšeli), že ani ve dne, ani v noci nemohla dojít odpočinku a žádné prostředky nepomáhaly – nejprve vyzkoušela babské recepty, bez úspěchu; pak jeden prostředek za druhým, na co si kdo vzpomněl, ale neúspěšně; nakonec se obrátila na lékaře, i ti byli poraženi.

Šlechtična se pak obrátila na Tuřanskou Madonu, jelikož kdysi v Tuřanech přebývala rodina Pergeri, s níž byla spřízněna, a o to měla větší důvěru, že jméno této Madony bylo proslaveno na dvoře nejdůstojnějšího knížete kardinála Dietrich-

steina. Poslala tedy jistého člověka, aby se obrátil na místního faráře (byl to onen důstojný pan Petráš) a podpořil svou prosbu značnou částkou peněz, aby mu byl nápomocen v takovém neštěstí a aby ráčil ze sochy Blahoslavené Panny odštípnout aspoň maličkou třísku.

Zjevně bylo obtížné odmítnout pomoc tak vznešené dámě a nevyhovět prosbě, vždyť všichni jsou ochotni prospět vysoko postaveným. A tak důstojný pan Petráš přišel do Tuřan a dal, oč byl žádán. Když to však činil, byl, jak vzpomínal, jat takovým strachem, že ho ruce téměř vůbec neposlouchaly a stěží dokázal oddělit maličkou třísku, která téměř ztrouchnivělá odpadávala a prakticky vůbec nedržela na dřevě. Přesto ji nakonec odlomil a donesl vznešené dámě. Ta ji s největší úctou přijala, uctila polibky a přiložila na postižené místo. A stala se podivuhodná věc! Hned klidně usnula, bolest pominula, dostavil se pokoj pro duši i pro tělo a zmizelo ono kruté trápení. Vznešená dáma nečekala dlouho po prokázaném dobrodiní, neustále měla onu třísku na očích a hned poslala do Tuřan stříbrné poděkování za uzdravení své bolesti. Dodnes je mezi votivními dary vidět stříbrná tabulka s velkým stříbrným zubem. K tomu přidala také velikou a zdobnou stříbrnou lampu, která visí z klenby chrámu a svítí na paměť laskavosti Madony a vděčnosti uzdravené ženy.

KAPITOLA XX.

TUŘANSKÁ MADONA NA ZÁKLADĚ SLIBU RODIČŮ UZDRAVILA DĚVČÁTKO STIŽENÉ MOZKOVÝM ZÁCHVATEM

Milosrdenství vznešené Matky je připraveno pomáhat všem lidem, zvláště však je nakloněno nevinnosti; *netěší se totiž z dokonalých modliteb svých ctitelů tolik jako z nevinnosti a svatosti*¹⁹¹. Anna Hedvika pocházela ze slavné rodiny, jejím otcem byl Valentin Karas, matkou Anna Duchcovská; otec se nyní bedlivě stará o moravskou zemi, neboť zasedá v nejvyšším královském tribunálu. Víím, že je to člověk a velký přítel z onoho druhu lidí, které kreslili Egypťané bez rukou, totiž kteří se neobohacují spravedlností a nepřihlížejí nikterak k náhodě, jak pravil císař Antoninus: *hleď, ays na soudu nejednal jinak, než jak by jednala sama Spravedlnost, kdyby byla přítomna u soudu, který projednává případ*¹⁹². A že jsem zde z přátelství nic nepřidal, vědí všichni, kdo žili na Moravě.

Sotva začala dcerka Anna Hedvika žvatlat první slůvka (a to je u dětí věk nejpoddajnější a rodičům činí potěšení jej sledovat), začala trpět těžkou nemocí. Nazývali ji epilepsií, já bych spíše hovořil o mozkovém záchvatu. Byla zachváčena nezná-

mou horečkou, otevírala a zavírala oči, trpěla svalovými křečemi, zkrátka jako by přišla o rozum, což je pro tyto útlé duše smrtelné, jak vědí i sluhové lékařů. Žádné léky nepomáhaly v záchraně života a zdálo se, že děvčátko umře během několika hodin, postihl ji několikanásobný záchvat dušnosti a vypadlo to, že stojí na samé hranici života a smrti. Tehdy matka, která pocházela z Tuřan, padla na kolena a začala s pláčem vzývat Madonu, v jejíž blízkosti dříve bydlela. Matka vyslovila slib, a hned děvčátko přišlo k sobě, poznalo matku a snědlo něco málo sladkého. Od té doby se mozkový záchvat nevracel, neboť mu v tom bránila ruka Blahoslavené Panny. O tom všem mi vyprávěl otec, když jsem jej nemocného navštívil v Brně, v přítomnosti matky. V tuřanském chrámě visí stříbrná destička, která zachycuje celé vyprávění. A není divu, že celý tento slavný rod byl pro zázračně přijatá dobrodíní vždy oddán Madoně. Valentinův bratr Kašpar Karas, biskup tiberiádský a generální vikář olomoucké diecéze in spiritualibus, vyzval dekretem všechny okolní faráře, aby mezi lidmi obnovili starou úctu k tuřanské Blahoslavené Panně, a to z tohoto důvodu (pokládám za vhodné citovat slova dekretu tohoto vznešeného muže): *Nejdůstojnější pan kardinál slavně památky zařídil, aby z chrlického panství byly poskytovány velké prostředky tuřanskému chrámu, a dal tak dobrý příklad, v jehož stopách mají jít i následovníci. A dále: Můj pan bratr mi krom jiného napsal o dobrodíní, jehož se milostivě dostalo jeho dcerce od tohoto zázračného obrazu. Tento list vydal onen velmi vážený muž 13. března roku 1642 a jeho autoritou může být potvrzeno celé toto vyprávění.*

¹⁹¹Plinius: Oslavná řeč na Traiana¹⁹²12. kniha vlastního životopisu